

Årsrapport 2022

Post- og besøksadresse

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS
Musmyrveien 10
3520 Jevnaker

Telefon

61 31 47 20
Org. nr.
966 494 816

E-post

firmapost@hra.no

Nettside

www.hra.no

Forord fra daglig leder

Ole Petter Løbben, daglig leder HRA

Pandemien fortsatte å prege HRA og samfunnet for øvrig inn i 2022. Faktisk opplevde vi mer smitte blant ansatte gjennom vinteren og våren enn tidligere i pandemien. Men med vaksineringsplass sammen med mer fleksible smittevernregler, ble pandemien «avsluttet» uten særlige konsekvenser for HRA.

Avfallsmengdene fortsetter å falle, ca. 4% fra renovasjonsrutene og ca 9% på totalmengden. Størst er nedgangen for papirfraksjonen. Økonomisk tilbakegang generelt, og fall i opplagstall for trykte media spesielt er nok hovedforklaringene. På den annen side; reduserte avfallsmengder er et viktig mål for en bærekraftig samfunnsutvikling. Økonomisk vekst og økte avfallsmengder kan ikke lenger være to sider av samme sak.

Resultatet fra kildesortering er, om ikke nedslående, så i hvert fall langt fra de samfunnsmålene HRA, sammen med innbyggerne er gitt i oppgave å oppfylle. Spesielt er det tankevekkende at 30 år etter at HRA innførte kildesortering av matavfall, havner fortsatt 40% av matavfallet i restavfallsdunken. Dette er både dyrt og dumt, ettersom vi selv «foredler» kildesortert matavfall til biometan som benyttes på alle våre renovasjonsbiler, dvs gode inntekter og stor klimanytte. Restavfallet kjøres til forbrenningsanlegg langt vekk, og er den store kostnadspost. Innsatsen for bedre kildesortering må forsterkes.

Renovasjon og avfallshåndtering koster. Alle HRAs kostnader dekkes inn av gebyrer og salgsverdien på de etterspurte avfallstypene som eksempelvis papp og papir og metaller. Det økonomiske resultatet skal være «null», dvs. at husholdningsrenovasjon drives til selvkost. Over- og underskudd tas med videre til neste års regnskap, og påvirker således gebyrutviklingen. Dette kan gi uheldige utslag, noe som abonnentene dessverre får erfare i 2023. Tilbakebetaling av et gammelt overskudd (hovedsakelig fra 2017) har gitt uendret gebyr i flere år. Dermed «samles» de siste årenes kostnadsutvikling opp til ett stort påslag, hele 25% i 2023, og enda mer for hytteeierne. Selv om

«bare» knapt 10% skyldes kostnadsøkningen fra 2022 til 2023, er det en hovedoppgave for HRA at renovasjonstilbudet både er kostnadseffektivt og skaper gode miljøresultater.

Krav til kildesortering gjelder ikke lenger kun husholdningene. Også næringslivet og fritidsboliger må nå kildesortere, og HRA vil i løpet av 2025 ha innført full kildesortering for fritidsboliger. Kommunene skal også kildesortere sitt eget avfall, og først ute av «våre» var Ringerike som nå har full kildesortering, og som ga HRA renovasjonsoppdraget i utvidet egenregi. Vi er spent på om de øvrige kommunene følger etter...

Innhold

Forord fra daglig leder	2
Innhold.....	4
Figurliste	5
Generalforsamling og styre i HRA AS	3
Generalforsamling	3
Styret	3
Administrasjon, kontor, eiendom	4
Utleie lokaler/tomt	5
Innsamlet avfall i eierkommunene	8
Gjenvinningsstasjoner	10
Fordeling av avfallsmengder 2022	11
Nye aktiviteter i 2023	12
Økonomiske resultater	13
Årsberetning 2022	14
1 Virksomheten.....	14
2 Generelt.....	14
3 Økonomi	15
3.1 Finansiell risiko	15
4 Miljørapportering.....	17
4.1 Organisasjon og arbeidsmiljø	17
4.2 Avvik.....	19
4.3 Miljøaspekter	19
4.4 Skader og ulykker.....	19
4.5 Råvarebruk og energi	19
4.6 Utslipp av drivhusgasser.....	19
4.7 Utslipp av luktenheter	20
4.8 Støy og støv	20
4.9 Utslipp til vann	20
4.10 Farlig avfall/generelt avfall fra egen bedrift	21
4.11 Transport og utslipp.....	21
4.12 Miljøstyring	21
4.13 Forebyggende tiltak, beredskap og varsling.....	22
4.14 Økonomisk sikring av etterdrift av deponi	22
4.15 Stikkprøver	22
5 Åpenhetsloven.....	22
6 Utsiktene for 2023.....	23

Revisjonsberetning BDO..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**

Figurliste

Figur 1- Purring/inkasso i 2022	4
Figur 2 - Oversikt undervisning 2011-2022	7
Figur 3 - Innsamlet avfall fra husholdninger	8
Figur 4 - Fordeling mellom fraksjonene, i kg per innbygger i 2022	8
Figur 5 - Materialgjenvinning og forbrenning	9
Figur 6 - Registrerte tømmeavvik for husholdninger.....	9
Figur 7 - Antall besøk på gjenvinningsstasjonene i 2022.....	10
Figur 8 - Fordelingen av avfallsmengder HRA (tonn og %-vis).....	11
Figur 9 - Resultat 2022	13
Figur 10 - Omsetningsfordeling 2022	13

HADELAND OG RINGERIKE AVFALLSSELSKAP AS

OPPSUMMERING 2022

Generalforsamling og styre i HRA AS

Generalforsamlingen er HRAs øverste organ, og består av ordførere fra våre fem eierkommuner Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike.

Generalforsamling

Ordførere i eierkommunene.

Navn:	Kommune:	Tidsrom:
Randi Eek Thorsen	Gran	01.01 – 31.12
Harald Tyrdal	Lunner	01.01 – 31.12
Morten Lafton	Jevnaker	01.01 – 31.12
Kirsten Orebråten	Ringerike	01.01 – 31.12
Syver Leivestad	Hole	01.01 – 31.12

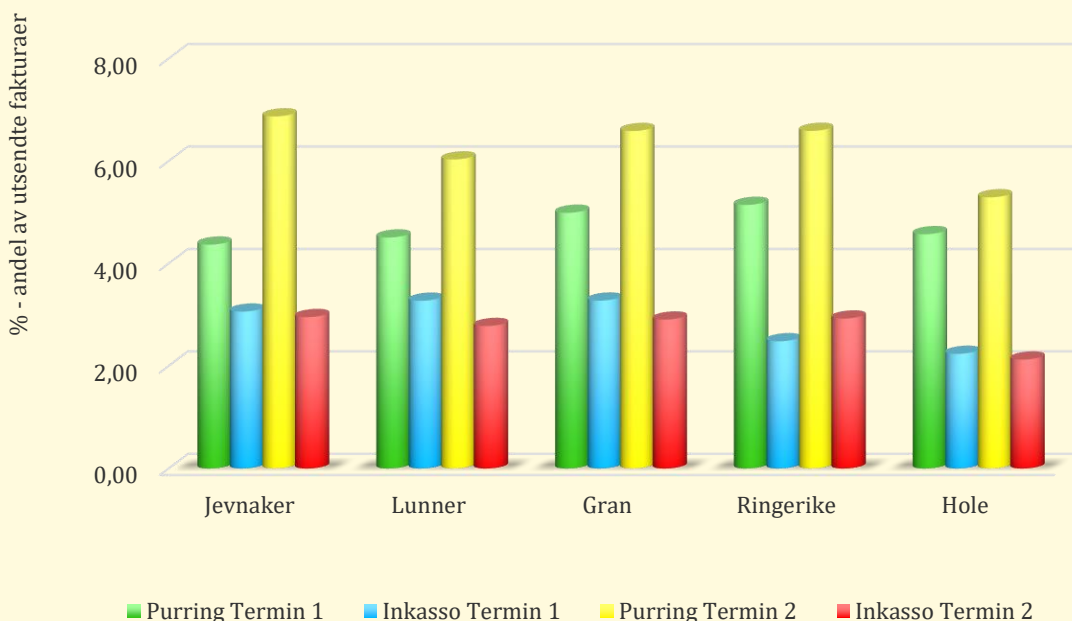
Styret

Vibecke Olsen	Ringerike	Styreleder	01.01 – 31.12*
Lennert Matijn Hug	Jevnaker	Nestleder	27.04 – 31.12
Janne Bjørntvedt Buhaug	Gran	Styremedlem	01.01 – 31.12
Ulf O. Rogneby	Lunner	Styremedlem	01.01 – 31.12
Karen Skjånes	Hole	Styremedlem	01.01 – 31.12
Jarle Bakken	Ansattvalgt medlem	Styremedlem	01.01 – 31.12

*Ole Petter Løbben gikk ut av styret da han tiltrådte som daglig leder i HRA. Nestleder Vibecke Andersson fungerte da som styrets leder fram til hun ble valgt som styreleder på ordinær generalforsamling 27. april 2022.

Administrasjon, kontor, eiendom

HRA fakturerer selv alle sine abonnenter. Fakturering har historisk skjedd ved to terminer pr. år for husholdninger og én gang årlig for fritidsboliger, totalt ca. 56 000 fakturaer. I 2022 vedtok administrasjonen å gi tilbud om månedlig betaling. Månedlig fakturering vil være mulig fra og med 1. januar 2023. Fakturaene sendes ut via TietoEvry. Manglende innbetalinger overdras og følges opp av Argus Kreditt på Hønefoss. Det er viktig at vi har gode rutiner på innkreving av gebyr, og at abonnentene får rettferdig oppfølging ved manglende betaling. Sammenlignet mot fjoråret ser HRA en økning i antall purringer og inkassosaker kommunevis og totalt sett for termin 2. Denne økningen er i overkant av 1%, jevnt fordelt på alle eierkommunene. Med en høy generell prisvekst og en stor økning i renovasjonsgebyret for 2023, kan nok denne negative tendensen forsterke seg ytterligere.

Figur 1- Purring/inkasso i 2022

HRA tilbyr alle abonnenter forskjellige betalingsløsninger som f.eks. avtalegiro, e-Faktura og EHF-faktura.

Utleie lokaler/tomt

- Norsk Gjenvinning AS har i 2022 som tidligere år leid areal til sortering av næringsavfall. Dette leieforholdet opphørte fra og med 1. april 2022.
- Datterselskapet HRA Transport AS har fram til utløpet av 2021 disponert kontorer, spiserom og dusj/garderobe. Fra 1/1-22 ble HRA Transport AS innfusjonert i HRA AS.

Kommunikasjon, opplæring og saks-/kundebehandling

Etter to år med korona, har vi endelig kunnet komme i nærkontakt med kundene våre igjen. Vi var godt representerte på Ringeriksdagen med flere tusen besøkende. Ekstra hyggelig var det at vi vant prisen for beste stand i konkurranse med rundt 100 andre bedrifter og organisasjoner. Bidragene ble vurdert ut fra evne til å profilere bedriftens budskap, kreativitet og profesjonelt engasjement, og fagjuryen uttalte at HRA var «imøtekommande og fremoverlente» i møte med kundene, og at vi var «veldig målretta i kommunikasjonen og hadde en kreativ måte å få fram budskapet på. Andre har mye å lære av HRA», sa juryen om standen, som hadde over 800 besøkende. Vi har også holdt flere foredrag om HRA og kildesortering etter invitasjon, blant annet for Jevnaker Rotary og på Hadelandskonferansen, det største møtepunktet for næringslivet på Hadeland.

HRAs vinner-stand på Ringeriksdagen

Antall medieomtaler ligger jevnt med tidligere år. Vi er fornøyde med 32 redaksjonelle artikler i de to lokalavisene våre. Vi ønsker å ha en åpen, ærlig og forklarende tilnærming til media, også i spørsmål som kan oppfattes som kontroversielle. 6 av omtalene var resultatet av aktive innsalg fra vår side. Blant annet hadde vi en større sak om hva som skjer med avfallet innbyggerne sorterer – og hvordan de kan sortere riktig. Vi fikk også god uttelling på innsalg av vinner av kartonglotteriet, intervju med ny daglig leder, frivillig månedlig betaling av faktura og sak om vår nye film om kildesortering.

For å nå selskapsstrategiens hovedmål om økt materialgjenvinning og å ha fornøyde kunder, har vi innført flere kommunikasjonstiltak i løpet av året. Blant annet har vi laget en film om HRA og kildesortering, i to varianter rettet mot henholdsvis barn og unge vi underviser, og innbyggere generelt. Filmen blir også brukt når vi har besøkende på Trollmyra. Vi har også vært tett på og

utformet skilting på pilotanleggene for hytterenovasjon, og vært med i hele brukerreisen der. Nye guider for kildesortering er også trykket opp og distribuert i stort monn, i tillegg til at vi stadig oppdaterer lokal info om kildesortering på sortere.no.

Innenfor internkommunikasjon har vi brukt mye tid på god opplæring i forbindelse med at også transportavdelingen har tatt i bruk Workplace dette året. Dette har transportavdelingen lyktes godt med, og chatfunksjonen letter og effektiviserer den interne kommunikasjonen.

Saksbehandling

Som et ledd i å bedre HMS-forholdene for renovatørene, har vi avviklet og innført nye hentesteder i veier som ikke tilfredsstiller renovasjonsforskriftens krav. Vi har lagt ned ressurser i å sette oss inn i mobile og stasjonære avfallssug, på oppdrag fra Ringerike kommune. Dette har munnet ut i en rapport og anbefaling som er sendt alle eierkommunene.

Undervisning og opplæring – Den SirkuLære skolesekken

Målet med utstrakt undervisning og opplæring er å bidra til å nå målene innenfor selskapsstrategiens fokusområde materialgjenvinning og ombruk, samt strategiens mål om å styrke HRAs omdømme.

I år har vi tatt en ny vri på undervisningen for 4. trinn. Sesongen har tradisjonelt strakt seg til godt uti desember – en tid på året da det både er kaldt å være ute, og mye kan ligge gjemt under snøen. Fra og med høsten 2022 tok vi halvparten av 4. trinn i høsthalvåret, mens resten av klassene tas våren 2023. Det gjør at skolebesøket går midlertidig ned i 2022. Vi har også hatt samarbeidsprosjekt med videregående skole, hvor analyse av eget avfall sto på timeplanen over en periode. Vi har flere spennende prosjekter på gang med også eldre elever, og går videre med gjennomføring av disse i 2023.

Oversikt over besøkstall for skoleklasser er vist i figur 2.

År	Skoler	Klasser	Elever	Lærere
2012	25	39	693	63
2013	23	41	635	60
2014	25	33	694	57
2015	25	36	645	62
2016	24	33	639	71
2017	22	29	648	62
2018	0*	0*	0*	0*
2019	22	31	685	68
2020	23**	34**	109**	20**
2021	23	33	699	81
2022	14	23	502	60

Figur 2 - Oversikt undervisning 2011-2022

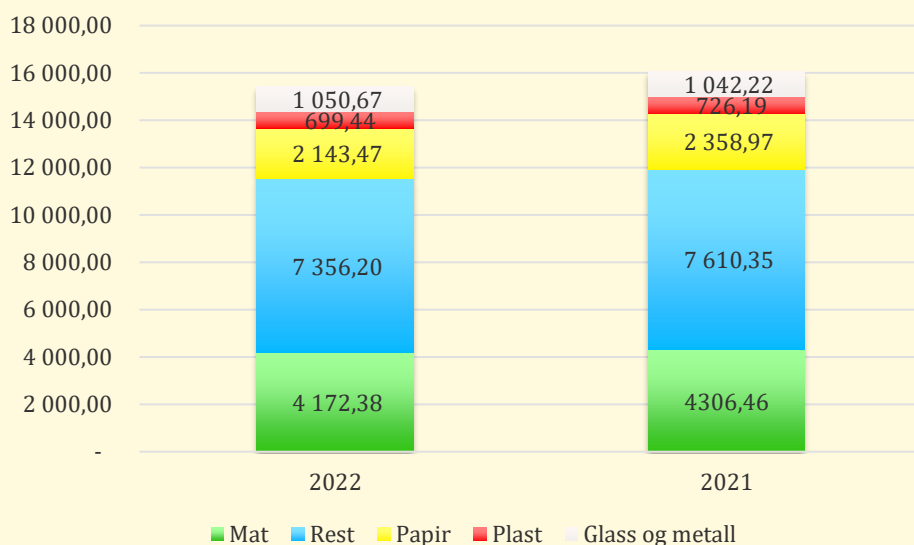
- * Ingen besøk pga. ombygging av administrasjonsbygget
- ** Antall påmeldte skoler/klasser.

Innsamlet avfall i eierkommunene

I 2022 samlet HRA inn 15 422 (2021: 16 044) tonn på renovasjonsrutene, dvs en reduksjon på ca 4%. Av dette utgjorde restavfallet 7 356 tonn eller 48% (2021: 7 610 tonn/47%). De ulike fraksjonene ligger relativt stabilt ift. foregående år (se figur 3 under), men to utviklingstrekk er verdt en kommentar:

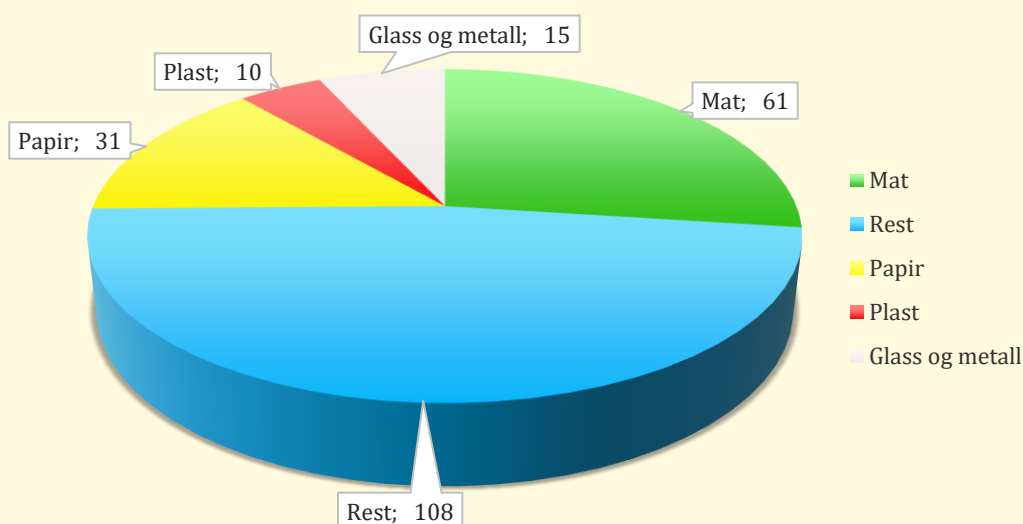
- Total avfallsmengde faller ca. 4%, og er det laveste på flere år. Forventelig henger dette samme med den generelle økonomiske utviklingen.

Papirmengden fortsetter å falle (-10%), noe som nok reflekterer en vedvarende strukturell endring i de trykte medier og fall i opplagstall.

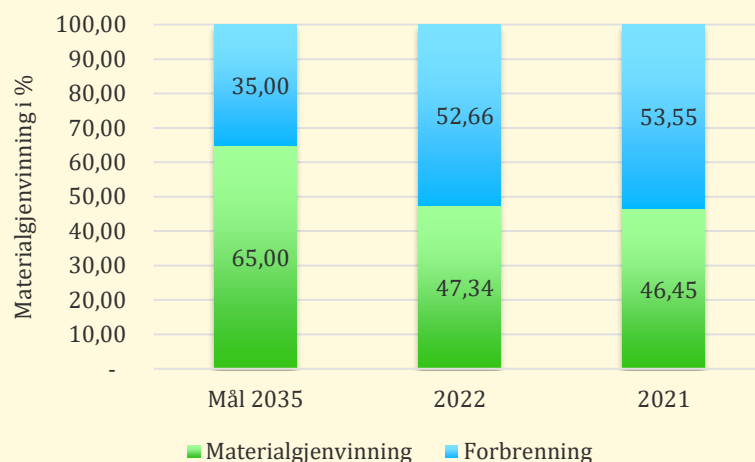
Figur 3 - Innsamlet avfall fra husholdninger

I figur 4 illustreres fordelingen av avfallstyper, angitt som kg per innbygger. fraksjoner innsamlet pr. innbygger. Av innsamlet avfall hos våre abonnenter står restavfallet for omkring 48 % av det totale avfallet.

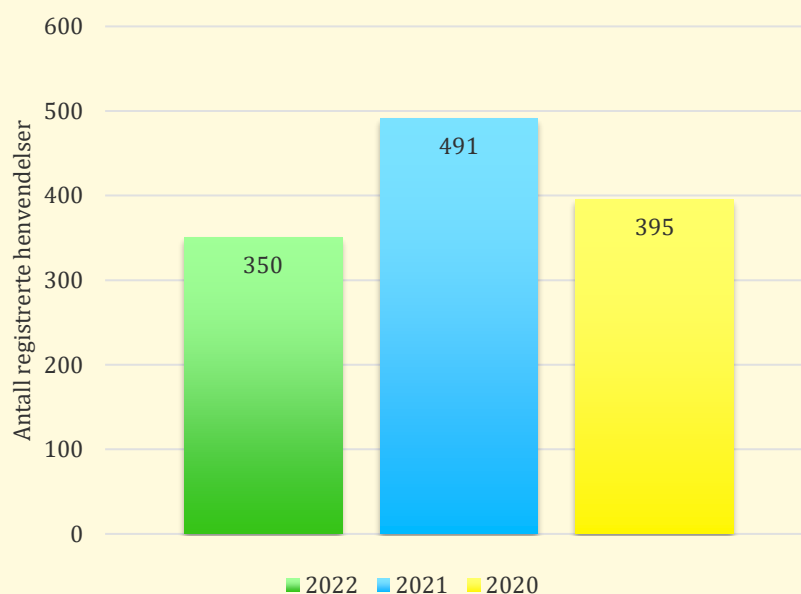
Figur 4 - Fordeling mellom fraksjonene, i kg per innbygger i 2022

HRA's styre vedtok i 2021 ny selskapsstrategi for årene 2022-2026, og en ledestjerne og overordnet målsetting er å redusere mengden restavfall til fordel for økt materialgjenvinning i årene fremover (65% i 2035), i tråd med nasjonale mål. For 2022 gikk 47,34 % av avfallet vi behandlet til materialgjenvinning (se figur 5), en økning fra 46,45 % i 2021. Denne forbedringstakten tar oss ikke til målet. Kildesorteringen må forbedres vesentlig. Av «eksterne» faktorer som forventes å bidra positivt, er forsterking av produsentansvaret og industrielle initiativ knyttet til materialgjenvinning av treavfall.

Figur 5 - Materialgjenvinning og forbrenning

I figur 6 under, ser vi registrerte henteavvik hos husholdningene. Antallet registrerte henteavvik endrer seg lite, til tross for en økning av antallet dunker på 20% fra 2020 til 2022. Henteavvik påvirker kundetilfredshet, og er således et viktig måltall for HRA. Henteavvik korrigeres fortløpende, og de aller fleste innen to virkedager fra meldt avvik.

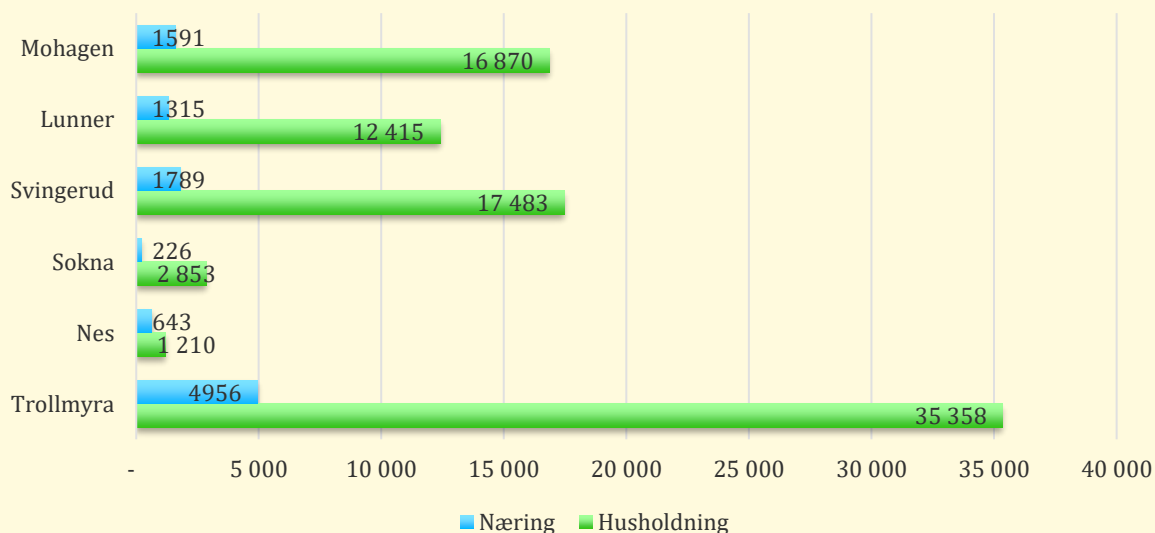
Figur 6 - Registrerte tømmeavvik for husholdninger

Gjenvinningsstasjoner

HRA drifter følgende gjenvinningsstasjoner:

Navn:	Sted:	Kommune:	Oppstartet:
Mohagen gjenv.st.	Jaren	Gran	Sep 2015
Lunner gjenv.st.	Roa	Lunner	Jun 1994
Trollmyra gjenv.st.	Bergermoen	Jevnaker	Des 1994
Hole gjenv.st.	Svingerud	Hole	Mai 1995
Nes gjenv.st.	Nes i Ådal	Ringerike	Nov 2000
Sokna gjenv.st.	Sokna	Ringerike	Des 2003

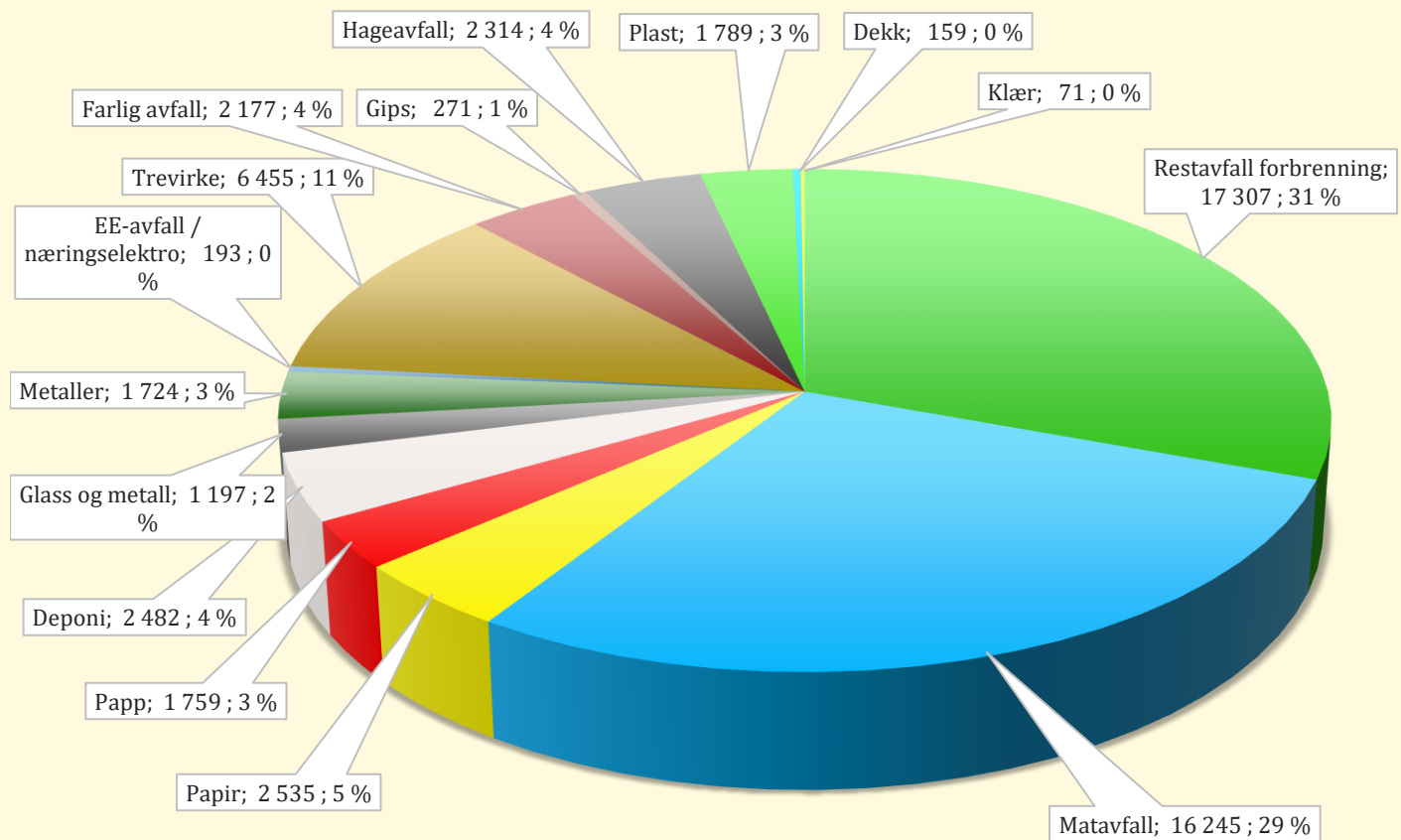
Totalt antall besøk i 2022 var 96 709 (2021: 101 169), en nedgang på 4,4 %. Av disse var 86 189 (2021: 92 112) husholdningskunder (-6,4 %), og 10 520 (2021: 9 057) næringskunder (+16 %). I figur 7 vises antall besøk pr. gjenvinningsstasjon fordelt på husholdning og næring.

Figur 7 - Antall besøk på gjenvinningsstasjonene i 2022

Fordeling av avfallsmengder 2022

Den totale avfallsmengden (renovasjon, gjenvinningsstasjoner, inkl. næringsvirksomheten) og fordelingen mellom avfallstyper, viser en reduksjon på 9%, fra 63 435 tonn i 2021 til 57 685 tonn i 2022. Størst er endringene for reststavfall (9,7 %), matavfall (6,5 %) og trevirke (34 %). Figur 8 viser totale avfallsmengder i tonn og %-fordeling, for 2022.

Figur 8 - Fordelingen av avfallsmengder HRA (tonn og %-vis)

Nye aktiviteter i 2023

Det er høy aktivitet i virksomheten. Daglig drift står alltid sentralt, men utviklingsoppgavene er også mange og til dels krevende. Mye er knyttet til HRAs strategiske mål, men pålagte oppgaver knyttet til HMS og ytre miljø krever også betydelig innsats. Her er et utvalg av pågående «ekstra»aktiviteter i 2023:

- HRA tar i bruk et nytt styringsverktøy for kvalitetssikring og internkontroll. En betydelig implementeringsjobb vil pågå gjennom hele året, fram til resertifisering av ISO 9001 og ISO 14001 innen 5/1-24.
- Gjennomføring av pålagte tiltak knyttet til ettersyn fra statsforvalter og forsikringsleverandør.
- Anskaffelse og implementering av nytt feltverktøy for renovasjon. Dette vil etter hvert gi renovatørene mer presis og oppdatert kundeinformasjon, redusert feilfrekvens og mer effektiv registrering og behandling av avvik.
- 4 nye renovasjonsbiler blir levert, alle tilrettelagt for veiing av enkeltdunker ved tømning. Dette åpner for bedre registrering av avfallsmengder knyttet til RFID-merkede dunker, noe stadig flere næringskunder etterspør.
- Revisjon av henteruter for bedre tilpasning til daglig arbeidstid.
- Overtagelse av driftsansvar for gjenvinningsstasjonene på Sokna og Nes.
- Sluttbehandling av ny renovasjonsforskrift for eierkommunene.
- Oppgradering av jordproduksjonen, inkludert nytt varesortiment i tråd med samarbeidet med ØRAS og Sirkula.
- Gjennomføring av energitiltak i h.h.t. tilsagn om Enovastøtte. Bl.a. etablering av solcelleanlegg.
- Gjennomføre forsterkede lukttiltak i biogassanlegget.
- Gjennomføre mulighetsstudie for videre utvikling av biogassvirksomheten, inkludert reinvesteringsbehov.
- Reforhandling av gassavtale (salg og kjøp av biometan). Nåværende 10-årsavtale utgår 31/12 2023.
- Ny renovasjonsordning med full kildesortering for fritidsboliger. Gjennomføres i perioden 2022-26.
- Oppgradere skilting og øke servicegraden på gjenvinningsstasjonene.
- Vurdere nye muligheter/løsninger for håndtering og avhending av treavfall.
- Etablere felles innkjøpsavdeling med Sirkula, GLØR og Horisont.
- Kjøp av næringsareal og næringsbygg fra Hytteplan. Etablere nytt parkeringsområde for privatbiler, ansatte og besøkende.

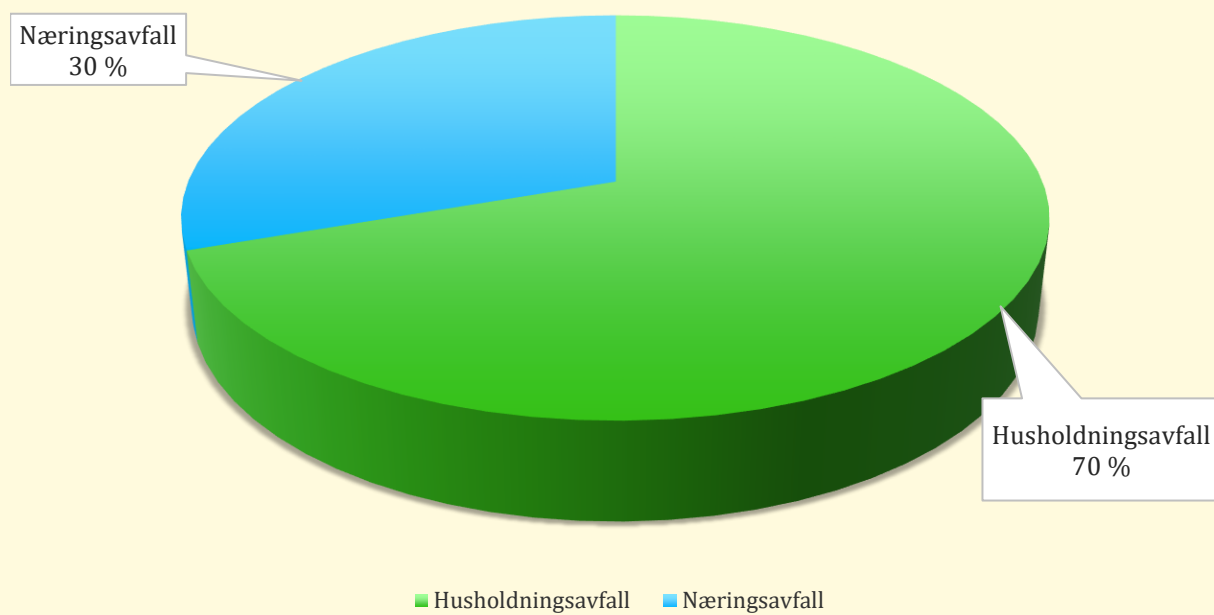
Økonomiske resultater

Regnskapet for 2022 viser et negativt resultat på husholdning på kr 12 530 716. Sammen med gevinst på kalkulert renteinntekt, reduseres selvkostfondet totalt med kr 8 014 032 til negative kr 4 516 684 pr. 31.12.22.

2022 Etterkalkyle selvkost	Husholdningsavfall	Næringsavfall	Totalt
Gebyrinntekter	97 920 690	0	97 920 690
Øvrige driftsinntekter	14 540 759	54 478 503	69 019 262
Driftsinntekter	112 461 449	54 478 503	166 939 953
Direkte driftsutgifter	110 826 117	56 471 951	167 298 069
Avskrivningskostnad	11 463 203	0	11 463 203
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	2 702 845	0	2 702 845
Driftskostnader	124 992 165	56 471 951	181 464 117
Resultat	-12 530 716	-1 993 448	-14 524 164
Kostnadsdekning i %	90,0 %	96,5 %	92,0 %

Selvkostfond 01.01	7 954 311	0	7 954 311
- Bruk av selvkostfond	-7 954 311	0	-7 954 311
Underskudd til fremføring	-4 576 405		-4 576 405
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (3,54 %)	59 721	0	59 721
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente på fond)	-4 516 684	0	-4 516 684

Figur 9 - Resultat 2022

Figur 10 - Omsetningsfordeling 2022

Årsberetning 2022

1 Virksomheten

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS (HRA) har siden 2017 omfattet morselskapet og et heleid datterselskap HRA Transport AS. HRA Transport AS ble etablert i oktober 2017 som en konsekvens av at selskapet som hadde anbudet for innsamlingen gikk konkurs. Fra og med 1. januar 2022 er HRA ett selskap, da HRA Transport AS er innfusjonert i morselskapet.

HRAs hovedoppgave er å hente avfallet hos alle abonnenter i regionen, samt å gjennomføre og drifte et renovasjonssystem som oppfyller alle krav til innsamling og behandling av husholdningsavfall i eierkommunene Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike. Dette omfatter drift av hovedstasjonen, Trollmyra Avfallsanlegg, på Bergermoen i Jevnaker kommune, samt seks gjenvinningsstasjoner. Disse stasjonene ligger i Mohagen (Gran), Svingerud (Hole), Trollmyra (Jevnaker), Roa (Lunner), Sokna og Nes i Ådal (Ringerike). I tillegg har selskapet mottak av næringsavfall og farlig avfall. Fra 2014 produserer selskapet drivstoff i form av biogass (biometan) fra matavfall.

HRA har også ansvar for innsamling og transport av kloakkslam fra kommunene Gran, Hole, Jevnaker og Lunner.

Oppgavene skal utføres i henhold til sentrale lover og bestemmelser samt gitte tillatelser fra Statsforvalteren og eierkommunenes renovasjonsforskrift. Morselskapet har hovedkontor på Bergermoen i Jevnaker kommune.

2 Generelt

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet med resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, en fyllestgjørende informasjon om driften i 2022 og status ved årsskiftet.

Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

HRA defineres som et middels stort foretak. Det er etter regnskapsårets utgang, ikke inntrådt forhold som etter styrets syn har betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Det er krav om at selvkostberegninger brukes ved fastsettelse av renovasjonsgebyret. For årets årsoppgjør har vi derfor lagt til grunn ”Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)”. Dette gir et noe annet resultat enn ved bruk av norsk standard regnskap. Dette framkommer i notene til regnskapet.

3 Økonomi

Resultatregnskap

HRA hadde en økning i omsetningen fra 164,5 mill. kroner i 2021 til 180 mill. kroner i 2022. Årsresultatet før skatt ble på -0,7 mill. kroner, etter skatt ble ordinært resultat -0,5 mill. kroner. Årets underskudd overføres annen egenkapital.

Kontantstrømoppstilling

Likviditetsendring fra operasjonell virksomhet var på 1,9 mill. kroner, og netto reduksjon i kontanter var 2,5 mill. kroner.

Likviditet

HRAs kortsiktige gjeld var 35,9 mill. kroner pr. 31.12.2022. Dette utgjør 28,9 % av samlet gjeld, mot 26,7 % pr. 31.12.2021. Kortsiktig gjeld går opp med 20,3 %, mens sum gjeld går opp med 11,3 %.

Likviditetsbeholdningen var 39 mill. kroner pr. 31.12.2022, som tilsvarer 22,8 % av totalkapitalen.

Soliditet

HRAs totalkapital var ved utgangen av året 171,2 mill. kroner sammenlignet med 159,3 mill. kroner i 2021. Egenkapitalen utgjør 27,4 % av totalkapitalen mot 29,8 % for 2021.

3.1 Finansiell risiko

Renterisiko

HRA er eksponert for risiko knyttet til endringer i rentenivå. Morselskapet har en langsiktig gjeld til kredittinstitusjon på 85,6 mill. kroner.

Kredittrisiko

HRA har store løpende kundefordringer. Basert på erfaring gjennom flere år har ikke fordringene utgjort noen stor risiko. Styret ser på økt inflasjon og økte rentenivåer med en viss bekymring når det gjelder utestående kundefordringer, men foreløpig indikerer det ingen vesentlig forskjeller i manglende betalinger, purringer og inkasso.

Likviditetsrisiko

HRAs likvide midler er plassert i bank med flytende rente. Innskudd pr. 31.12.2022 var 39,0 mill. kroner. Bankinnskudd varierer i takt med tidspunktene for fakturering.

Markedsrisiko

Virksomheten knyttet til monopoldelen – husholdningsavfallet – er relativt stabil hva gjelder tonnasje. Likevel er det visse utviklingstrekk som både svarer til strukturelle endringer og generelle konjunkturer. Papirmengden er ned 10% fra 2021 og totalmengden husholdningsavfall faller 4%, og er den laveste på mer enn fem år. Fra april 2022 har HRA utvidet virksomheten gjennom å overta mottaks- og sorteringsanlegget for usortert næringsavfall. Denne virksomheten har vært drevet av Norsk Gjenvinning gjennom drifts- og leieavtaler med HRA. Årlig avfallsmengde lå i 2022 på ca 5000 tonn, noe som ga en merfortjeneste på ca 1 million kroner.

4 Miljørapportering

4.1 Organisasjon og arbeidsmiljø

Organisasjon

Organisasjonen har vokst i 2022, i hovedsak for å styrke bemanning og kompetanse (førerkort klasse C og yrkessjåførkompetanse (YSK)) i transportavdelingen. Det stramme arbeidsmarkedet for denne typen arbeidskraft er utfordrende, og det har gjennomgående vært for stor bruk av overtid. Situasjonen er noe bedre ved utgangen av året, men situasjonen er fortsatt krevende. HRAs HMS- og kvalitetsansvarlig gikk våren 2022 av med pensjon, og i oktober tiltrådte en ny HMS-, kvalitets- og bærekraftsleder.

Lokaler

Administrasjonen i HRA har jobbet i nyrenovert administrasjonsbygg i snart fire år nå og selskapene ser gode effekter av dette. Ansatte så vel som besøkende trives i lyse og moderne omgivelser. Små tilpasninger som må til, gjøres fortløpende. Resultatet av nytt bygg er at det har gitt medarbeiderne vesentlig bedre arbeidsforhold. Etter covid-pausen fikk HRA igjen muligheten til å invitere regionens skoleelever til undervisning i eget «klasserom». Dette er et populært og viktig tilbud til alle regionens barneskoler. Det er også økt faglig samarbeid mellom HRA og de videregående skolene, noe vi ønsker å utvikle videre.

Sykefravær og helse

Fravær med egenmelding er lavt, 1,1 %, men noe høyere fra foregående år (0,78 %). Økningen skyldes at 2022-tallene for første gang inkluderer transportavdelingen, der oppgavene er fysisk krevende og vanskelig å tilrettelegge om formen ikke er på topp. HRA arbeider aktivt for å holde egenmeldinger på et så lavt nivå som mulig, og har et strategis mål på <1 %. Egenmeldinger inkluderer ikke egenmelding ved syke barn. Samlet fravær pga. syke barn utgjør 119 dager. Fravær med sykmelding er på 8,6 %, opp fra 4,5 % i 2021. Også her skyldes økningen transportavdelingen der flere ansatte har lange sykefravær, ofte relatert til en fysisk krevende hverdag. For sykefravær i arbeidsgiverperioden, altså under 16 dager, så er tallet 2,7 %, dvs litt bedre enn måltallet, <3 %. God oppfølging av ansattes helse og fraværssituasjon er en viktig oppgave for HRA.

Bedriften har eget arbeidsmiljøutvalg, og har tre verneombud for henholdsvis administrasjon, anleggsdrift og transport. Bedriften har en stabil bemanning, og det er styrets oppfatning at arbeidsmiljøet er godt.

I samarbeid med Avonova settes det årlig opp en aktivitetsplan for helse, miljø og sikkerhet. I 2022 har vi gjennomført:

- Tilbud om helseundersøkelse for ansatte.
- Tilbud til alle ansatte om nødvendige/anbefalte vaksiner.

I samarbeid med BDO gjennomførte HRA og HRA Transport medarbeiderundersøkelsen «Kulturstyrk» i 2020. Selv om resultatene i all hovedsak er svært gode, ble det nedsatt en kjernegruppe som arbeider aktivt med utvalgte tiltak relatert til trivsel og arbeidsmiljø. Dette ble fulgt opp med en pulsundersøkelse utført av BDO i 2021, og i 2022 gjentok vi en full «Kulturstyrk»-undersøkelse, etter selskapsfusjonen. Resultatene viser ytterligere forbedring fra 2021, og bekrefter at de ansatte opplever HRA som en god arbeidsplass og er stolte av bedriften. For å opprettholde et godt arbeidsmiljø, er det likevel viktig å forbedre utvalgte forhold, og en ny kjernegruppe er i gang med nye tema hentet fra undersøkelsen.

Likestilling og diskriminering

HRA har 13 kvinner, 14,8 %. Dette er ned fra fjorårets 23 %, noe som utelukkende skyldes fusjonen med HRA Transport AS, en stor og svært mannsdominert avdeling. HRA er stolte av å ha rekruttert de to første kvinnelige renovatørene. 2 av 7 i HRAs ledergruppe er kvinner. 11 av 79 i øvrige stillinger er kvinner. HRA har 1 kvinne ansatt i deltidsstilling, og har 14 tilkallingsvikarer der 1 av disse er kvinne.

Styret består av tre kvinner og tre menn, og har 40 % mannsandel blant aksjonærvalgte styremedlemmer. Selskapet har i løpet av 2022 ansatt 5 kvinner, en driftsoperatør, to renovatører, en kantineansvarlig og en i administrativ stilling. Det er krevende å få kvinnelige søkere til stillinger som driftsoperatør og renovatør, men HRA oppfordrer kvinner aktivt til å søke slike jobber. Det legges til rette for at kvinner så vel som menn kan arbeide hos HRA.

Selskapet arbeider for å fremme diskrimineringslovens formål innenfor vår virksomhet, og for å hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Dette gjelder alle deler av virksomheten. HRA jobber aktivt for å følge lovverket når det gjelder blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og tiltak for å unngå trakassering.

HRAs personvernerklæring beskriver hvordan opplysninger som potensielt kan være grunnlag for diskriminering blir behandlet. Denne erklæringen finnes på HRAs hjemmesider.

Medarbeiderundersøkelsen utført i 2022 har ikke avdekket noe som tilsier at ansatte er utsatt for diskriminering. Kjernegruppen som ble opprettet etter medarbeiderundersøkelsen rapporterer og tar initiativ til eventuelle tiltak i samråd med selskapets ledergruppe.

Arbeidet med likestilling og diskriminering er viktig for HRA. Tillitsvalgte, verneombud og arbeidsmiljøutvalget gir viktige bidrag til at dette er prioriterte oppgaver i bedriftens daglige liv.

Det er pr. 31.12.2022 ingen ansatte i HRA som jobber ufrivillig deltid.

I 2022 er det kun menn som har hatt foreldrepermisjon hos HRA. Det er totalt 7 personer som har hatt foreldrepermisjon. De 7 har i snitt hatt 8,9 uker permisjon fordelt på 436 dager.

Under følger en redegjørelse for lønnsforskjeller i HRA:

Stillingsgruppe	Antall kvinner	Antall menn	Andel kvinner	Lønn kvinner som andel av menns lønn. >100 % = Kvinner høyere lønn enn menn
Ufaglærte	5	43	10,4 %	92 %
Faglærte	5	11	31,3 %	98 %
Ledergruppe	2	4	33,3 %	95 %

*daglig leder er ikke medregnet i tabellen

4.2 Avvik

Det ble registrert 268 avvik i vårt avvikssystem i 2022. 118 gjaldt feilsortering i næringsavfall (næringskunder), 63 var interne kvalitetsavvik, 85 HMS avvik og 2 avvik relatert til ytre miljø. Verktøyet som støtter vårt kvalitets- og avvikssystem er ikke lenger tilgjengelig fra leverandør. Et nytt og vesentlig bedre kvalitetssystem, inkludert avvikshåndtering, er kjøpt inn og blir tatt i bruk i 2023. Kundeavvik knyttet til renovasjonstjenesten rapporteres i eget avvikssystem.

4.3 Miljøaspekter

Miljøaspekter er alle forhold som påvirker det ytre miljø, som utslipp til vann/grunn og luft. Vi har registrert 14 miljøaspekter med beskrivelse av miljøpåvirkning, status og betydning. Dette omfatter utslipp eller fare for utslipp til vann/grunn (forurenset vann, kjemikalier sigevann fra deponier) og utslipp til luft (lukt, drivhusgasser, støv, støy), som bedriften følger spesielt opp i tråd med gitte tillatelser, regelverk og hensyn til naboer/omgivelser. Miljøaspektene er dokumentert i vårt internkontrollsystem.

4.4 Skader og ulykker

Det er i 2022 registrert 7 arbeidsuhell og 10 nesten-uhell. Det har ikke vært alvorlige arbeidsulykker. Det vil i 2023 bli gjennomført nye risikoanalyser med tilhørende risikoreduserende tiltak.

4.5 Råvarebruk og energi

Gass fra nedlagt deponi er grunnlast til oppvarming av biogassprosessen og bygningsmasse. Gassuttaket fra deponiet er synkende, og i de siste par årene har stadig mer tilleggsoppvarming skjedd ved bruk av rågass fra biogassanlegget, og oljefyr. Et nytt flisfyringsanlegg har blitt igangsatt, mye forsinket grunnet corona-situasjonen og tekniske justeringer, men vil i løpet av 2023 fase ut bruk av egen rågass og oljefyr til oppvarming. Dette vil redusere bruk av fossilt brensel og øke mengden salgbar biogass.

Som følge av ekstraordinære strømpriser, skal det gjennomføres en rekke tiltak for å redusere strømforbruk og etablere egen strømproduksjon. For gjennomføring av tiltak, har HRA fått innvilget tilskudd til, ca. 1,5 MNOK fra statens midlertidige energitilskuddsordning. Flere av byggene på Trollmyra vil få solceller på takene i løpet av sommerhalvåret 2023.

4.6 Utslipp av drivhusgasser

Metan fra nedlagt deponi som evt. lekker ut mellom gassbrønnene på deponiet vil inneholde ca. 42 % metan (CH₄), ca. 50 % karbondioksid (CO₂), små mengder nitrogen og sporstoffer. Vi registrerer jevnlig lekkasjeområder og utfører tiltak. Målinger utført i 2021 viste ingen registrerte utslipp over kvantifiseringsgrense (0,2%).

Biogass som produseres av HRA, inneholder ca. 68 vol-% metan og ca. 32 vol-% karbondioksid. Ved ordinær drift er det evt. bare utlekket metan fra deponiet som bidrar til drivhuseffekt. Karbondioksid som slippes ut fra deponiet og biogassanlegget er biogent og inngår i det naturlige karbonkretsløpet. Rågassen fra utråtningsstankene blir oppgradert til ren biometan av drivstoffkvalitet for kjøretøyer. Avgassene fra disse kjøretøyene er klimanøytrale.

Gass fra brønner i deponiet og biogassanlegget i 2022:

Anlegg	Mengde biogass pr. år i Nm ³		Biogass i Nm ³ Til varme		Til drivstoff	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Deponibrønner	201 159	195 749	195 124	134 232		
Biogassanlegg	2 427 900	2 332 492	546 167	445 747	994 338	1 185 178

4.7 Utslipp av luktenheter

Luktundersøkelser og innrapportering viser en reduksjon i luktutslipp fra Trollmyra siden målingene startet i 2010. Luktutslipp forekommer likevel til omgivelsene. Tidligere er lagertank for flytende gjødsel og omlasting av restavfall utpekt som hovedkilder. Tildekking av gjødseltank ble gjennomført i 2018. Tiltak mot lukt fra omlastingen av restavfall har medført redusert liggetid for restavfall. Ny omlastingshall med luftfilter ble satt i drift på slutten av 2020. En omfattende luktundersøkelse ble gjennomført i 2022, som viste at luktutslipp fortsatt er vesentlig fra biogassanlegget.

I 2021 ble det etablert en prosjektgruppe som skal utrede og gjennomføre konkrete forbedringstiltak knyttet til anlegget og driftsorganisering, slik at luktplager kun skal forekomme ved større uhell og driftsforstyrrelser. Målet er at all prosessventilasjon fra biogassanlegget skal renses i effektive filtre, og ikke spre lukt til naboområdene. Luktundersøkelsen som ble gjennomført i 2022, utpekte buffertankene før utråkning som hovedkilder. Luftfilter på buffertankene blir i løpet av våren 2023 erstattet med nye og moderne filtre, som vi forventer vil redusere luktutslipp betydelig. Andre prosessoptimaliseringer som vil redusere luktutslipp gjennomføres også våren 2023.

Kompostering av hageavfall og lagring av hogget trevirke vil også kunne skape lukt, men denne lukta vil av de fleste ikke bli karakterisert som sjenerende.

HRA arbeider videre med å redusere luktplager, og har et system for innrapportering av luktplager. I 2022 ble det rapportert 5 klager på lukt, men dette er ikke et tall som beskriver naboers opplevde ubehag.

4.8 Støy og støv

Det er ikke registrert naboklager knyttet til støy eller støv.

4.9 Utslipp til vann

Vårt deponi ligger i en «dødisgrop» på en morenerygg og har dermed ikke rennende overflatevann inn eller ut av området. Alt vann som renner gjennom gammel fylling uten bunntetting, går ned i grunnvannet. Fra og med 1998 er alt avfall deponert på dobbelt bunntettet område med oppsamling og rensing av sigevann. Vi har flere prøvebrønner hvor det tas prøver fire ganger pr. år. Uttak av prøver nedstrøms i deponiet tas i dag ved grunnvannets utløp i Randselva som er ca. 1 km unna selve deponiet.

Sigevannet blir kontrollert med hensyn på mengder og kjemisk forurensning.

Rapport som gjelder grunnvann og rensing av sigevann sendes Statsforvalteren (SF) årlig.

Brønnen nærmest deponiet viser som ventet noe forurensning, siden brønnen ligger nedstrøms det eldste deponiet der det ikke er bunntetting. I løpet av 2018 ble det funnet per- og polyfluoreerte forbindelser (PFAS) i sigevannet fra deponiet som et resultat av et kartleggingsprosjekt initiert av

Miljødirektoratet. Dette resulterte i et pålegg fra Statsforvalteren om å inkludere slike målinger i det årlige programmet. Grunnvannets utløp i Randselva viser langt lavere nivå av PFAS enn ved deponiet, og av en annen type.

Utløp i Randselva viser ellers kun små spor av forurensning som ligger innenfor de normer som gjelder. Den biologiske aktiviteten i deponiet er nedadgående. Dette medfører at også forurensning til atmosfære og grunnvann er avtagende.

I 2022 hadde vi tilsyn av SF med søkelys på utslipp på Trollmyra. HRA fikk avvik på manglende kontroll på sitt utslipp til vann og grunn. Dels skyldes det at vi har gjenstående arbeid for å skille forurensset og ikke-forurensset overvann, dels at mulig forurensset overvann ikke prøvetas, og at nåværende prøvepunkt for utslipp fra renseanlegg ikke er representativt. Som følge av at noe overflatevann ikke analyseres, har vi ikke god nok kontroll på totalutslipp. Vi vil i 2023 gjennomføre flere tiltak for å få kontroll på utslipp til vann og grunn. Det innebærer å inkludere potensielt forurensset vann i overvåkingsprogrammet, samt skille forurensset og ikke-forurensset vann, og å etablere et nytt representativt målepunkt ved utløpet av renseanlegget. Fra 2022 utfører HRA mer av overvåkingsprogrammet med egne ressurser. Dette for å bygge opp nødvendig kompetanse, og gjennomføre nødvendige tiltak knyttet til ytre miljø. Prøvetakingsutstyr besitter vi nå selv, og rutiner for prøvetaking har blitt kraftig forbedret for bl.a. å unngå krysskontaminering av prøver. Det gjør at vi i større grad kan stole på resultatene fra vannovervåkingen.

4.10 Farlig avfall/generelt avfall fra egen bedrift

HRA generer ikke farlig avfall fra egen virksomhet. Farlig avfall som leveres av abonnenter og næringskunder blir sortert, deklart, emballert og sendt videre til godkjent mottak for farlig avfall. Farlig avfall består i hovedsak av impregnert trevirke, maling, lakk og lim. Gjennom videreutdanning av egne ansatte, har HRA styrket sin kompetanse i håndtering av farlig avfall. Fra 2023 er det ved intern rekruttering, etablert en ny stilling som fagansvarlig for farlig avfall.

4.11 Transport og utslipp

Transport er en viktig og nødvendig del av avfallshåndteringen, og dette gir vanligvis utslipp av skadelige gasser som fossil CO₂ og NO_x. Renovasjonsbilene som benyttes til innhenting av husholdningsavfallet går på klimanøytral biogass som er produsert av HRA.

I løpet av 2022 har HRA Transport kjørt to år med ny og oppdatert bilpark. Dette oppleves moderne og teknologisk riktig for både selskap og den enkelte renovatør. En rulleringsplan på flåten av renovasjonsbiler ble iverksatt fra og med 2021, for å få til en jevn og forsvarlig utskifting av materiell. Pga av problemer i produksjonsprosessen har leveransen av bestilte biler i 2022, blitt utsatt til 2. halvår 2023. Dette har til tider begrenset kapasiteten i husholdningsrenovasjonen. Det er igangsatt arbeid for å implementere et nytt, digitalt feltverktøy i alle renovasjonsbilene. Dette vil gjøre jobben for renovatørene og våre saksbehandlere mer dynamisk og oversiktlig. Dette vil både redusere risikoen for henteavvik og forenkle avviksbehandlingen.

4.12 Miljøstyring

Strategi og mål er beskrevet i selskapets strategiplan for 2022 - 2026. Informasjon, rutiner og prosedyrer er beskrevet i selskapets kvalitet og miljøsystem. Det er etablert et web-basert internkontrollsystem, basert på NS-ISO 9001 og NS-ISO 14001. Kiwa Teknologisk Institutt skal ha oppfølgingsrevisjon av internkontrollsystemet i mars 2023. Neste resertifisering vil skje senere i 2023.

4.13 Forebyggende tiltak, beredskap og varsling

Internkontrollsystemet inneholder oversikt over miljøaspekter med tiltak og utbedringer. Beredskapsplan ligger også i systemet med varslingsrutiner og dokumentasjon på gjennomført opplæring/øvelser.

HRAs industrivern øvde i 2022 4 ganger, der én av øvelsene var en storøvelse sammen med både Jevnaker- og Ringerike Brannvesen. Storøvelsen bestod av innsats mot HRAs omlastingshall og lekkasje av ammoniakk og brann i batterier. Brann i batterier er noe hele bransjen sliter med, og noe HRA også erfarer.

4.14 Økonomisk sikring av etterdrift av deponi

«Stiftelsen etterbruksfond for Trollmyra deponi» ble stiftet 24. januar 2008. Stiftelsen har som formål å gi finansiell sikring av etterdrift av deponiene, samt bidra til eventuelle ekstraordinære tiltak knyttet til Trollmyra-deponiet. Stiftelsen ble tilført 1,2 millioner kroner i 2022, og fondet er pr. 31.12.2022 på totalt kr. 16 508 138.

4.15 Stikkprøver

Alle lass med avfall til deponi må deklarerer. Dette sikrer kontroll med hva og hvor mye som tilføres deponiet.

5 Åpenhetsloven

Redegjørelse etter Åpenhetsloven om aktsomhetsvurderinger gjennomført, vil innen 30. juni 2023 ligge tilgjengelig på selskapets nettside: <https://hra.no/>

6 Utsiktene for 2023

HRA har som hovedoppgave å oppfylle sentrale krav til avfallshåndtering, samtidig som selskapet skal drive forretningsmessig forsvarlig innenfor den konkurranseutsatte delen av vår virksomhet.

Resultatregnskapet for 2022 viser et underskudd, og det er ikke til å legge skjul på at året som helhet har vært økonomisk utfordrende. Underskuddet kommer i hovedsak av økte energipriser og forbrenningsskatt på restavfall. Det er utfordrende å budsjettere strøm og drivstoff når prisene stiger så mye som de har gjort det siste drøye året. HRA har et betydelig strømforbruk, og følger kontinuerlig med på energimarkedet og vurderer fortløpende alternativer med langsiktige fastprisavtaler på strøm. Så langt har ikke denne delen av strømmarkedet gitt tilfredsstillende tilbud.

Underskudd (overskudd) på husholdningsdelen av regnskapet skal etter selvkostforskriften hentes inn i løpet av en 5 års periode, enten gjennom reduserte (økte) kostnader, økt (reduert) inntjening eller økning (reduksjon) av gebyrer. HRA måtte for 2023 øke renovasjonsgebyret med 25%. Dette følger en periode på tre år med uendret gebyr. I denne perioden har kostnadsøkningen blitt dekket av et positivt selvkostfond (i hovedsak fra 2017) som i løpet av 2022 passerte null og endte med et negativt selvkostfond ved utløpet av året. Det er selvsagt svært uheldig å påføre abonnentene en så dramatisk økning fra ett år til det neste. Denne gangen skyldes det et svært uheldig sammenfall av utviklingen i selvkostfondet og en helt uventet stor pris- og kostnadsøkning.

Det hefter også stor usikkerhet ved kostnadsutviklingen i 2023 og videre. Budsjettet er basert på best tilgjengelig informasjon, men allerede i starten av 2023 er det visse tegn til at enkelte kostnader vil ligge lavere enn budsjettet. På tampen av 2022 oppsto det betydelige endringer i markedet for restavfall til forbrenning, drevet av høye energipriser og reduserte avfallsmengder, spesielt i Sverige, har prisene på forbrenning sunket. HRA har benyttet en kontraktsfestet reforhandlingsmulighet og oppnådd en betydelig kostnadsreduksjon sammenlignet med budsjettet. Dette er en betydelig budsjettpost, og gir håp om en bedre resultatutvikling enn budsjettet for 2023. HRA følger opp alle viktige kontrakter og forpliktelser for å bedre det økonomiske resultatet.

For næringsdelen av regnskapet vises det også et negativt resultat. Dog er underskuddet lavere enn for husholdningene, noe som i hovedsak kun skyldes at næringsvirksomheten utgjør ca 30 % av samlet omsetning. HRA har fra 1. april 2022 etablert eget mottak av usortert næringsavfall fra regionens næringsaktører. Dette har gitt et positivt resultatbidrag, og således forhindret et større underskudd i næringsresultatet.

Fra og med 2022 har HRA og HRA Transport vært ett og samme selskap, ett HRA! Dette har fungert som planlagt og vi opplever at selskapet som helhet samarbeider godt på tvers av avdelinger. Medarbeiderundersøkelsen, utført høsten 2022, viser at kulturen og samholdet innad i bedriften er meget god, men også at det vil ta noe tid å utligne gamle kulturforskjeller.

Høsten 2022 signerte HRA en samarbeidsavtale med 3 andre avfallsselskaper i Mjøs regionen om en felles innkjøpsfunksjon. Avtalen sørger for at selskapene skal gjøre anskaffelser iht reglementet for offentlige anskaffelser, og sammen oppnå stordriftsfordeler og kostnadsbesparelser, både ved kontraktsinngåelse og oppfølging av inngåtte kontrakter. HRA ser meget positivt på samarbeidet og er forventningsfulle med tanke på konkrete resultater.

Det er stor aktivitet i bedriften, både den daglige driften og det mer langsiktige arbeidet. Det er ikke alle mål man setter seg som man nødvendigvis rekker å utføre til planlagt tid. Omprioriteringer skjer både av interne grunner, men også gjennom nye krav og forventninger som stilles utenfra. Når det gjelder nye investeringer og reinvesteringer, er det nå særdeles viktig å prioritere nøye hva som må gjøres og hva som kan vente. Prosjektet med ny langvekt på Trollmyra står fortsatt på dagsorden,

men vi har bevisst avventet med gjennomføringen. I dag har HRA en eldre vekt som er for kort for vogntog, som i tillegg blir stadig lengre. I løpet av 2023/2024 vil denne veiestasjonen flyttes lenger inn på området, noe som både vil redusere interne transportavstander og gi mer presis veiing av vogntog.

Den nye HMS-, kvalitets- og bærekraftslederen vil i 2023 lede et prosjekt med å få på plass selskapets bærekraftsrapportering. Dette involverer både ny metodikk og endrede arbeidsformer. Revisor eller andre eksterne rådgivere vil bistå oss i dette arbeidet. Det stilles foreløpig ingen formelle krav om bærekraftsrapportering til selskap som HRA, men metodikken begynner å komme på plass, og mer formelle krav forventes å komme etter hvert som større virksomheter og institusjoner får dette på plass. Målet er å få på plass første versjon av en slik rapport for regnskapsåret 2023.

Styret og administrasjonen følger kostnadsutviklingen tett, og har gjennom de siste årene vist både omstillingsevne og handlekraft. Det legges spesielt vekt på å følge energi-, finans-, råvaremarkedet m.m.

Jevnaker, 22.03.2023

Vibecke Andersson
styreleder

Lennert Martijn Hug
nestleder

Karen Skjånes
styremedlem

Janne Bjørntvedt Buhaug
styremedlem

Jarle Bakken
styremedlem

Ulf O. Rogneby
Styremedlem

Styrets beretning er elektronisk signert, og inneholder derfor ingen håndskrevne signaturer.

Resultatregnskap
Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS

	Note	2022	2021
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekt	2, 3	180 104 876	164 539 020
Gevinst ved avgang av anleggsmidler		0	136 818
Annen driftsinntekt		-829 599	-58 072
Sum driftsinntekter		179 275 276	164 617 766
Varekostnad	4	57 933 466	89 249 121
Lønnskostnad	5	52 356 224	27 769 255
Avskrivning på driftsmidler	6	15 212 230	15 068 721
Nedskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	0	3 492 156
Annen driftskostnad	5	52 668 288	27 409 866
Sum driftskostnader		178 170 208	162 989 118
Driftsresultat		1 105 068	1 628 647
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		600 075	139 634
Annen rentekostnad	4	2 441 318	1 215 092
Resultat av finansposter	4	-1 841 242	-1 075 457
Resultat før skattekostnad		-736 174	553 190
Skattekostnad på resultat	7	-269 218	-12 289
Årsresultat		-466 956	565 479
Overføringer			
Overført annen egenkapital	8	-466 956	565 479
Sum overføringer		-466 956	565 479

Balanse
Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	7	3 342 934	3 084 036
Sum immaterielle eiendeler		3 342 934	3 084 036
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	6, 9	60 058 149	61 496 090
Maskiner og anlegg	6, 9	35 444 547	38 815 633
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	6, 9	11 835 825	1 011 366
Sum varige driftsmidler		107 338 521	101 323 089
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap		0	5 423 705
Investeringer i aksjer og andeler		2 072	2 072
Netto pensjonsmidler		640 160	568 328
Andre fordringer	3, 9	4 516 685	0
Sum finansielle anleggsmidler		5 158 917	5 994 105
Sum anleggsmidler		115 840 372	110 401 230
Omløpsmidler			
Varer			
Lager av varer og annen beholdning	10	808 655	95 492
Sum varer		808 655	95 492
Fordringer			
Kundefordringer	9	7 678 194	7 339 456
Andre kortsiktige fordringer		7 902 616	6 193 160
Sum fordringer		15 580 810	13 532 616
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	38 975 454	35 279 122
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		38 975 454	35 279 122
Sum omløpsmidler		55 364 919	48 907 229
Sum eiendeler		171 205 291	159 308 459

Balanse
Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS

	Note	2022	2021
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	8, 12	3 862 000	3 862 000
Sum innskutt egenkapital		3 862 000	3 862 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	43 001 811	43 690 807
Sum opptjent egenkapital		43 001 811	43 690 807
Sum egenkapital		46 863 811	47 552 807
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	13	774 317	2 877 087
Andre avsetninger for forpliktelser	14	2 033 855	2 033 855
Sum avsetning for forpliktelser		2 808 172	4 910 942
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	85 640 000	69 063 460
Øvrig langsiktig gjeld	3	0	7 954 310
Sum annen langsiktig gjeld		85 640 000	77 017 770
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		22 847 644	19 446 328
Betalbar skatt	7	0	651 630
Skyldig offentlige avgifter		3 595 635	1 751 214
Gjeld konsernselskap		0	115 150
Annen kortsiktig gjeld		9 450 028	7 862 619
Sum kortsiktig gjeld		35 893 308	29 826 941
Sum gjeld		124 341 480	111 755 652
Sum egenkapital og gjeld		171 205 291	159 308 459

Jevnaker, 22.03.2022

Vibecke Andersson
styreleder

Lennert Martijn Hug
nestleder

Karen Skjånes
styremedlem

Janne Bjørntvedt Buhaug
styremedlem

Jarle Bakken
styremedlem

Ulf O. Rogneby
Styremedlem

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2 022	2 021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	-736 174	553 190
Periodens betalte skatt	-682 208	-679 639
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	-136 818
Avskrivninger	15 212 230	15 068 721
Nedskrivning anleggsmidler	0	3 492 156
Endring i varelager	-713 163	199 441
Endring i kundefordringer	3 984 646	-1 436 531
Endring i leverandørgjeld	2 880 523	3 168 422
Endring i pensjonskostnader	-2 174 602	-377 401
Netto endring i selvkostfond/-forpliktelse	-12 470 995	-6 388 158
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-3 389 747	1 580 056
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 910 510	15 043 439
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	191 018
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-6 995 746	-12 003 611
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	-72
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 995 746	-11 812 665
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-83 027 747	-8 072 308
Opptak av langsiktig gjeld	85 640 000	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 612 253	-8 072 308
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 472 983	-4 841 534
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	35 279 122	40 120 657
Innfusjonert bankbeholdning pr 1.1.22	6 169 316	
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	38 975 454	35 279 122

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

Selvkostprinsippet

Etter Forurensningsloven § 34 og Avfallsforskriften § 9-10 plikter HRA, som interkommunalt aksjeselskap, å påse at renovasjonstjenester dekkes etter selvkostprinsippet for monopolvirksomheten. Ifølge Forurensningsforskriften § 11-1 må HRA forholde seg til forskriftens rammer for gebyrberegning. De regnskapsmessige konsekvenser etter selvkostprinsippet er innarbeidet i resultatregnskapet. Viser for øvrig til note 3.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er likestilte kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Driftsinntekter

Salgsinntekter inntektsføres i takt med levering. Annen driftsinntekt omfatter leieinntekter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

Varer

Varer er oppført i balansen til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap.

Miljøforpliktelser

Det er opprettet en egen stiftelse som har som formål å sikre etterdrift av Trollmyra deponi. Stiftelsen tilføres årlige midler gjennom innkreving av gebyr.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til selskapet (finansieil leasing), aktiveres under driftsløsøre, inventar o.a. utstyr og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdi av minimumsleien. Driftsmidlene avskrives i henhold til plan og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet etter gjeldende skattesats ved utgangen av regnskapsåret. Beregningen er foretatt på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Selskapets virksomhet knyttet til innsamling, deponering og energigjenvinning av husholdningsavfall defineres som monopolvirksomhet og er unntatt fra beskatning. Selskapet forventer positiv fremtidig inntjening på næringsdelen og forventer at det vil dekke balanseført utsatt skattefordel.

Pensjoner

KLPs kollektive pensjonsordninger sikrer tariffestet tjenstepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders -, uføre -, etterlatte -, tidligpensjon, AFP og betinget tjenstepensjon. Årskull født før 1963 er sikret tidligpensjon og AFP 62-67 år. Årskull født fra 1963 er sikret betinget tjenstepensjon eller livsvarig AFP. Pensjonene fra oss samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det. Servicepensjoner inngår ikke i beregningen.

Regnskapsføring av tjenstepensjonsordninger med vedtektsfestet ytelsesnivå følger norsk regnskapsstandard NRS 6 pensjonskostnader.

Generelt om beregningene og de viktigste forutsetningene.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i beregningene beregnes ut fra økonomiske og demografiske forutsetninger. Se note 13.

Note 2 Salgsinntekter

Selskapets salgsinntekter er i sin helhet knyttet til kjerneområdet innsamling, sortering, lagring, bearbeiding og videresalg av avfall. Salgsinntektene kommer hovedsakelig fra kommunene Gran, Jevnaker, Ringerike, Hole og Lunner.

Salgsinntekter per virksomhetsområde	2022	2021
Næringsavfall	20 739 414	12 762 144
Forbrenningsavgift	544 077	0
Husholdningsavfall	98 052 863	96 962 576
Inntektsregulering Selvkost	12 530 716	6 604 109
Gjenvinningsstasjoner	6 465 349	6 709 809
Forbrenningsavgift	0	0
Salg fraksjoner	22 230 452	22 110 398
Matavfall	7 185 696	7 419 021
Slam	9 227 874	9 305 156
Øvrige salgsinntekter	2 298 835	2 744 552
Sum	179 275 276	164 617 766

Note 3 Regnskapsposter fordelt på virksomhetsområder

	Monopol	Næring	Sum
Driftsinntekter	124 992 165	54 283 111	179 275 276
Driftskostnader	122 289 320	55 880 888	178 170 208
Driftsresultat	2 702 845	-1 597 777	1 105 068
Netto finansposter	-1 445 571	-395 671	-1 841 242
Resultat før skattekostnad ifølge resultatregnskap	1 257 274	-1 993 448	-736 174
Tilbakeført finansposter på monopolvirksomhet	1 445 571		
Beregnet normalavkastning på monopolvirksomhet	-2 702 845		
Beregnet resultat monopolvirksomhet etter selvkostprinsippet	0		
Gjeld til abonnenter etter selvkost pr 01.01.2022	7 954 310		
Årets beregnede underskudd selvkost, inntektsført	12 530 716		
Beregnete renter (Inntekt [+] / Kostnad [-])	-59 721		
Fordring på abonnenter etter selvkost pr 31.12.2022	4 516 685		

HRA må forholde seg til selvkostprinsippet for monopolvirksomheten, dette omfatter innsamling og behandling av husholdningsavfall. Etter selvkostprinsippet tas det utgangspunkt i resultat før finansposter, men etter fradrag for beregnet avkastning av bokførte verdier på driftsmidler. Eventuelt overskudd etter selvkostprinsippet tilbakeføres som en inntektsreduksjon og overføres selvkostfond. Tilbakebetaling skal foretas over en periode på 3-5 år. Eventuelt underskudd etter selvkostprinsippet registreres som en inntektsøkning som også registreres mot selvkostfond. Innkreving foretas gjennom økte gebyrer over en periode på 3-5 år. Det beregnes renter av selvkostfond. For 2022 er det krevd inn kr 12 530 716 for lite i gebyrer på monopolvirksomheten. For tidligere år er det krevd inn kr 7 954 310 for mye i gebyrer, slik at ved utgangen av 2022 utgjør fordring på abonnenter med kr 4 516 685.

Note 4 Sammenslåtte poster

Posten direkte driftskostnad er slått sammen av	2022	2021
Drift av deponi og energigjennvinning	5 331 384	4 826 710
Drift av gjenvinningsstasjon	12 464 960	11 520 782
Slam	9 014 830	9 098 249
Restavfall til energigjenvinning	20 743 371	13 455 695
Drift av biogassanlegg	3 890 337	2 983 903
Renovasjon	4 102 184	44 513 509
Næringsavfall	1 708 946	2 529 473
Hageavfall og jordproduksjon	677 454	320 800
Sum direkte kostnader	57 933 466	89 249 121

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m

	2022	2021
Lønnskostnader		
Lønninger	41 531 477	20 663 540
Arbeidsgiveravgift	6 717 661	3 430 328
Pensjonskostnader	2 453 154	2 741 038
Andre ytelser	1 653 932	934 348
Sum	52 356 224	27 769 255
Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	74	34

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	825 023	0
Annen godtgjørelse	59 758	617 400
Sum	884 781	617 400

Det foreligger ikke avtaler om godtgjørelser utover ordinær lønn til ledende personer.

OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Honorar til revisor fordeler seg slik mellom lovpålagt revisjon og andre tjenester:

	2022	2021
Lovpålagt revisjon	214 850	76 750
Teknisk bistand årsregnskap og likningspapirer	55 000	45 000
Annen revisjonsrelatert bistand	114 075	2 500
Sum	383 925	124 250

Note 6 Anleggsmidler

	Tomter, bygn. m.v.	Maskiner og Driftsløsøre, anlegg inventar m.v.	Totalt	
Anskaffelseskost 01.01.2022	118 765 316	128 019 707	40 775 457	287 560 480
Tilgang kjøpte driftsmidler	3 671 666	3 324 080	0	6 995 746
Avgang solgte driftsmidler	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2022	122 436 982	131 343 787	40 775 457	294 556 226
Akk. av-og nedskrivninger pr 01.01.	57 269 226	89 204 074	25 532 174	172 005 474
Tilbakeførte avskrivninger på avgang	0	0	0	0
Akk. av-og nedskrivninger pr 31.12	62 378 832	95 899 239	28 939 632	187 217 703
Bokført verdi pr. 31.12.2022	60 058 149	35 444 547	11 835 825	107 338 521
Årets avskrivninger	5 109 607	6 695 165	3 407 458	15 212 230
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avskrivningssats	5-20%	10-30%	15-30%	

Hvert enkelt driftsmiddel vurderes særskilt og avskrives etter en lineær avskrivningsplan basert på antatt levetid.

Note 7 Skatt

Årets skattekostnad	2022	2021
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	0	651 630
For mye/lite avsatt tidligere år	0	0
Endring i utsatt skattefordel	-269 218	-663 919
Skattekostnad ordinært resultat	-269 218	-12 289

Årets skattekostnad	2022	2021
Skattepliktig inntekt:		
Resultat før skatt	-736 174	553 190
Ekstraordinære poster	0	0
Resultatkomponenter for IFRS	0	0
Permanente forskjeller	-1 230 937	-609 051
Endring i midlertidige forskjeller	-811 366	3 017 814
Mottatt konsernbidrag	0	0
Avgitt konsernbidrag	0	0
Avskåret rentefradrag	0	0
Anvendelse av fremførbart underskudd	0	0
Skattepliktig inntekt	-2 778 477	2 961 954

Årets skattekostnad	2022	2021
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	0	651 630
Betalbar skatt på avgitt konsernbidrag	0	0
Betalbar skatt på mottatt konsernbidrag	0	0
Skyldig ilignet skatt fra tidligere år	0	0
Sum betalbar skatt i balansen	0	651 630

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller

	2022	2021	Endring
Varige driftsmidler	-10 760 147	-9 503 373	1 256 774
Langs. fordr. og gjeld i ut. valuta	0	0	0
Tilvirkningskontrakter	0	0	0
Varebeholdning	0	0	0
Fordringer	-1 827 000	-1 732 000	95 000
Balanseførte leieavtaler	0	0	0
Gevinst - og tapskonto	-273 551	-341 938	-68 387
Avsetninger mv	-1 658 855	-1 658 855	0
Pensjonspremie/- forpliktelse	-774 317	-2 877 087	-2 102 770
Andre forskjeller	796 427	804 444	8 017
Sum	-14 497 443	-15 308 809	-811 366
Aksjer og andre verdipapirer	0	0	0
Inntektsført avsatt utbytte	0	0	0
Andeler	0	0	0
Akkumulert fremførbart underskudd	-2 778 477	0	2 778 477
Ubenyttet utbyttegodtgjørelse	0	0	0
Andre midlertidige forskjeller	0	0	0
Avskåret rentefradrag	0	0	0
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	2 033 855	1 337 731	-696 124
Grunnlag for utsatt skattefordel	-15 242 065	-13 971 078	1 270 987
Utsatt skattefordel (22 %)	-3 353 254	-3 073 637	279 617
Effekt av endring av skattesats	0	0	

I henhold til god regnskapsskikk balanseføres ikke utsatt skattefordel.

Note 8 Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2022	3 862 000	43 690 807	47 552 807
Årets resultat		-466 956	-466 956
Eliminering ved fusjon		-222 040	-222 040
Egenkapital 31.12.2022	3 862 000	43 001 811	46 863 811

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS har per 01.01.22 innfusjonert det heleide datterselskapet HRA Transport AS. Fusjonen er gjennomført etter aksjeloven § 13-24, etter en felles fusjonsplan for fusjon mellom mor- og datterselskap.

Regnskapsmessig gjennomføres fusjonen etter reglene om konsernkontinuitet i NRS 9 Fusjon pkt 6. For 2021 er selskapstall benyttet og HRA Transport AS sine tall er kommet inn via konsernregnskapet. Skattemessig gjennomføres fusjonen med full skattemessig kontinuitet i henhold til skatteloven kapittel 11.

Note 9 Fordringer og gjeld, pantstillelser og garantier

	2022	2021
Fordringer med forfall senere enn ett år		
Andre kortsiktige fordringer	0	0
Andre langsiktige fordringer	4 516 685	0
Sum	4 516 685	0
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år		
Gjeld til kredittinstitusjoner	28 546 667	2 692 304
Annen langsiktig gjeld	0	0
Sum	28 546 667	2 692 304
Gjeld sikret ved pant	85 640 000	69 063 460
Pantsatte eiendeler		
Kundefordringer	7 678 194	7 339 456
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	60 058 149	61 496 090
Maskiner og anlegg	35 444 547	38 815 633
Driftsløsøre, inventar og lignende	11 835 825	1 011 366
Sum	115 016 715	108 662 545

I tillegg er leierett i gnr. 94, bnr. 8 i Ringerike kommune pantsatt.

Note 10 Varer

Posten varer i balansen består av:	2022	2021
Innkjøpte ferdigvarer	808 655	95 492
Sum	808 655	95 492

Note 11 Bundne midler

I posten inngår bundne skattetrekksmidler med kr 1 878 675.

Note 12 Aksjonærer

Aksjekapitalen i Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	3 862	1 000	3 862 000
Sum	3 862		3 862 000

Eierstruktur

Aksjonærer i % pr. 31.12:

	Ordinære	Eierandel	Stemmeandel
Ringerike Kommune	1 776	46	46
Gran Kommune	811	21	21
Lunner Kommune	541	14	14
Jevnaker Kommune	425	11	11
Hole Kommune	309	8	8
Totalt antall aksjer	3 862	100	100

Note 13 Pensjonsforpliktelser

Økonomiske forutsetninger

Selskapets pensjonsforpliktelser er aktuariemessig beregnet pr. 31.12.2022. Årets pensjonskostnad inngår i resultatregnskapet under lønn og andre personalkostnader. Ved beregning er det lagt til grunn følgende forutsetninger:

	2022	2021
Årlig avkastning	5,40 %	3,70 %
Diskonteringsrente	3,20 %	1,90 %
Lønnsregulering	3,75 %	2,75 %
Årlig vekst i grunnbeløp	3,50 %	2,50 %
Forventet pensjonsregulering	2,72 %	1,73 %
Arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,1 %

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler	2022	2021	Endring
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	51 522 387	50 213 131	1 309 255
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	44 573 629	42 037 100	2 536 530
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-6 174 440	-5 298 945	-875 496
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	774 317	2 877 087	-2 102 770
Herav balanseført arbeidsgiveravgift	95 687	355 538	-259 852

Beregning av årets pensjonskostnad	2022	2021
Innbetalt til KLP	5 300 092	3 466 744
Ansattes trekk	-758 929	-348 305
Endring pensjonsforpliktelse	-2 102 770	-377 401
Sum	2 438 393	2 741 038

Egenkapitalinnskudd i KLP i balansen 01.01.2022	568 328
Årets innskudd	71 832
Egenkapitalinnskudd i KLP i balansen 31.12.2022	640 160

Note 14 Miljøfond

Det er i 2022 ikke avsatt noe beløp til miljøfond. Avkastning av fondet skal benyttes til å støtte miljøtiltak i HRA's virkeområde. Fondet utgjør kr 375 000.

I tillegg har HRA AS avsatt iht krav fra Statsforvalteren en garanti på kr -1 658 855 vedrørende farlig avfall på gjenvinningsstasjonene.

Note 15 Leieavtaler

Selskapet leier avfallsdeponeringsplass i Ringerike kommune frem til 17.01.2036. Leiebeløpet for 2022 utgjør kr 243 593.

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS.

Årsregnskapet består av: • Balanse per 31. desember 2022, • Resultatregnskap 2022 • Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2022 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: • Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og • Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Kåre Rødssæteren
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kåre Rødssæteren

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5993-4-715257

IP: 92.221.xxx.xxx

2023-03-27 14:08:13 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>